

7/6369

SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

SAYI : B 14 0 BHİ 0 00 00 02-75
KONU : Yazılı Soru Önergesi

04-02-2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İlgi: 26.01.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/6369-10792/22734 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Ahmet ERSİN'in, "Bir inşaat şirketine verilen kampanyalı satış izin belgesine" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/6369) esas nolu yazılı soru önergesi ile ilgili cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim

Zafer ÇAĞLAYAN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

Ek: 3 sayfa önerge cevabı

Gereği _____ :
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi _____ :
Başbakanlığa.

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN AHMET ERSİN'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLARIMIZ**

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın bazı inşaat şirketlerine bol keseden verdiği Kampanyalı Satış İzin Belgesi, taksitle konut edinmek isteyen dar gelirli vatandaşlarımızın dolandırılmalarına, dolayısıyla canlarının yanmasına neden olmuştur.

Örneğin Uludağ Emlak İnşaat Ltd. Şti., Bakanlıktan aldığı Kampanyalı Satış İzin Belgesi ile Ankara, İzmir, Bursa, Denizli, Eskişehir ve Gebze'de boş arsalarda ve maketler üzerinden, sözde taksitle konut satarak 12 binden fazla dar gelirli vatandaşımızdan 15-100 bin YTL. arasında değişen miktarlarda paralar toplamış, senetler almış ancak yükümlülüklerini yerine getirmemiştir. Söz konusu şirket Bakanlıktan aldığı Kampanyalı Satış İzin Belgesi ile 6-7 milyon YTL. para topladıktan sonra, taksitle konut sahibi olmak isteyen dar gelirli vatandaşlarımızı ortada bırakmıştır.

Yani, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın söz konusu şirkete verdiği Kampanyalı Satış İzin Belgesi, 12 binden fazla vatandaşımızın soyulmasına neden olmuştur.

1- Uludağ Emlak İnşaat Ltd. Şti.ne verdiğiniz Kampanyalı Satış İzin Belgesi karşılığında şirketin taksitle konut satış kampanyasına katılan 12 binden fazla vatandaşımızın birikimlerini güvence altına almak için hangi önlemler alındı?

2- Bakanlığınızın verdiğiniz Kampanyalı Satış İzin Belgesi karşılığında, vatandaşlarımızın dolandırılmalarını engellemek ve birikimlerini güvence altına almak için, kampanyaya yapılan ödemelere sigorta yaptırıldı mı? Veya şirketten teminat mektubu alındı mı?

3- Bakanlığınızın bu şirkete verdiği ve takip etmediği Kampanyalı Satış İzin Belgesi, vatandaşlarımızın mağdur olmalarına yol açmış olmuyor mu? Vatandaşlarımız Bakanlığınızın resmi belgesine güvenmekle hata mı yaptılar?

4- Dolandırılan 12 binden fazla vatandaşımızın mağdur olmalarından, bol keseden belge dağıtan Bakanlığınızda sorumlu değil mi?

4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un "Sözleşmelerdeki Haksız Şartlar" başlıklı 6, "Taksitle Satış" başlıklı 6/A ve "Kampanyalı Satışlar" başlıklı 7 nci maddeleri ve 7 nci maddesine dayanılarak yayımlanmış olan "Kampanyalı Satışlara İlişkin Uygulama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik" ile kampanyalı satışlar düzenleme altına alınmıştır.

Kampanyalı Satışlara İlişkin Uygulama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in "Bakanlık İznine Tabi Mallar" başlıklı 10 uncu maddesinde sayılan mal grupları için Kampanyalı Satış İzin Belgesi alınması zorunlu kılınmış olup, aynı Yönetmelik'in "Kampanyalı Satış İzin Belgesi" başlıklı 11 inci maddesi uyarınca usulüne uygun başvuruda bulunan şirketlere verilen bu belge yalnızca bu alanda faaliyet gösteren şirketlerin kayıt altına alınması amacına hizmet etmekte olup, belge alan şirketlerin daha sonra Bakanlığımız Kontrolörlerince denetlenmesi aşamasında müracaata esas teşkil eden belgelerden yararlanılmaktadır. Bir başka ifade ile, kampanyalı satış izin belgesi verilmesi konusunda İdareye herhangi bir takdir yetkisi verilmemiş olup, ilgili mevzuat çerçevesinde gerekli evraklar ile başvuruda bulunan

şirketlere verilen ve kampanyalı satış yapan şirketlerin kayıt altına alınmasına yardımcı olan bu belge, belge sahibi şirket hakkında herhangi bir devlet garantisi verildiği anlamına gelmemektedir.

Kampanyalı Satışlara İlişkin Uygulama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in "Sözleşme Zorunluluğu" başlıklı 6 ncı maddesinde sözleşmede bulunması gerekli olan unsurlara yer verilmiş olup, anılan Yönetmelik maddesinin (1) bendinde *"Tüketicinin ödemelerinin, malın teslim ve hizmetin ifa edileceği tarihe kadar sigorta ettirilmesi veya banka teminatı altına alınmasına ilişkin şartlar"*ın sözleşmede yer alması zorunlu kılınmıştır. Ayrıca, aynı Yönetmelik'in "Satıcı ve Sağlayıcının Yükümlülükleri" başlıklı 8 inci maddesinin ikinci fıkrasında *"Satıcı veya sağlayıcı mal veya hizmeti teslim veya ifa edeceği tarihe kadar olan tüketicinin toplam ödemelerinin karşılığını sigorta ettirmek veya banka teminat mektubu vermek zorundadır"* hükmüne yer verilerek, tüketicinin mal veya hizmeti teslim alana kadar yapmış olduğu ödemelerin sigorta ettirilmesinden veya banka teminat mektubu verilmesinden satıcı veya sağlayıcı sorumlu tutulmuştur.

Ancak, yürürlükte olan sigorta mevzuatı gereğince bir sigorta türünün zorunlu olabilmesi için bu zorunluluğun bir kanun ile getirilmesi gerektiğinden ödemelerin sigorta ettirilmesi yasal altyapı eksikliği nedeniyle uygulama alanı bulamamıştır. Nitekim, Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği, Türkiye Bankalar Birliği ve Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı temsilcileri ile yapılan toplantılarda da sigortalama işleminin sadece Kanunla zorunlu hale getirilebileceği, başka bir deyişle ancak kanuni bir zorunluluk olması halinde sigorta şirketlerinin kampanya düzenleyen şirketlerle bu tür bir sigorta sözleşmesi akdedebileceği ve Başbakanlık Hazine Müsteşarlığınca bu tür sigortalara ilişkin genel şartların açıklanmasından sonra sistemin işlerlik kazanacağı belirtilmiştir. Ayrıca, banka teminat mektubu verilmesi açısından hukuki bir engel bulunmamakla beraber içeriği kesin olarak belirlenmemiş olan bir teminat mektubunun bankacılık sistematığı açısından verilmesinin mümkün olmadığı, dolayısıyla yapılacak mevzuat düzenlemeleriyle teminat mektubunun içeriğinin belirlenmesinin gerekliliği dile getirilmiştir. Sonuç olarak, 4077 sayılı Kanun ile öngörülen teminat sistemi diğer kanunlarda destekleyici düzenlemeler olmaması nedeniyle işlerlik kazanamamıştır.

Anılan mevzuatın yürürlüğe girdiği günden bu yana uygulamada yaşanan sorunlar ve ilgili tarafların çözüm önerileri dikkate alınarak halen Bakanlığımız resmi internet sitesinde de yayımlanmakta olan "Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı" ile 4077 sayılı Kanun'un "Kampanyalı Satışlar" başlıklı 7 nci maddesinin "Ön Ödemeli Sözleşmeler" başlığı ile *"(...) Ön ödemeli sözleşmelere iştirakçi kabul edilirken, müteşebbisin ödeme güçlüğüne düşmesi veya iflas etmesi ihtimaline karşılık, tüketicinin ödediği meblağın iade edileceğine ilişkin teminat gösterilmesi zorunludur. Bu teminat:*

a) Türkiye'de ruhsat almış bir sigortacı ile kurulmuş olan ve sigortalısının tüketici olduğu bir sigorta sözleşmesi veya

b) Türkiye'de faaliyet göstermeye yetkili olan bir kredi veren ile kurulmuş olan ve muhatabının tüketici olduğu bir ilk talepte ödeme garantisi,

aracılığıyla verilebilir.

Mal veya hizmetin bağlı kredi ile satılması durumunda teminat şartı aranmaz.(...)" şeklinde değiştirilmesi öngörülmüştür.

Diğer taraftan, anılan mevzuat kapsamında gerekli belgeler ile Bakanlığımıza başvuruda bulunarak 26/08/2005 tarihinde 25 No'lu Kampanyalı Satış İzin Belgesi alan adı geçen şirket nezdinde 11/05/2005 tarih ve 2005/44 sayılı Onay ile re'sen inceleme ve araştırma başlatılarak Tüketicinin ve Rekabetin Korunması Genel Müdürlüğü Kontrolörlerince yapılan denetim sonucu 26/08/2005-7 tarih-sayılı İnceleme Raporu hazırlanmıştır. Anılan rapora istinaden şirket hakkında Bakanlığımız talimatı üzerine Ankara Valiliği Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğüne 4077 sayılı Kanun'un "Kampanyalı satışlar" başlıklı 7 nci maddesinin beşinci fıkrasına aykırılık nedeniyle 120 adet sözleşme için 120 x 142,89- YTL olmak üzere toplam 17.146,8-YTL idari para cezası uygulanmış ve şirkete gerekli yasal uyarılar yapılmış,

Şirkete ait 26/08/2005 tarih ve 25 No'lu Kampanyalı Satış İzin Belgesi şirketin usulüne uygun başvurusu üzerine 29/08/2007 tarihinde 80 No'lu Kampanyalı Satış İzin Belgesi ile yenilenmiş,

Bakanlığımıza intikal eden tüketici şikayetleri üzerine 16/10/2007 tarih ve 2007/102 sayılı Onay ile adı geçen şirket nezdinde ikinci kez araştırma ve inceleme başlatılarak Tüketicinin ve Rekabetin Korunması Genel Müdürlüğü Kontrolörlerince yapılan denetim sonucu 28/01/2008-1 tarih-sayılı İnceleme Raporu hazırlanmış, söz konusu rapora istinaden ise Bakanlık Makamının 01/04/2008 tarih ve 2008/10 sayılı Onayı ile 4077 sayılı Kanun'un 7 nci maddesinin yedinci fıkrasına aykırılık nedeniyle 8 adet sözleşme için 8 x 68.000,00- YTL olmak üzere toplam 544.000,00-YTL idari para cezası uygulanmış ve şirkete gerekli yasal uyarılar yapılmış,

Ancak süregelen tüketici şikayetleri üzerine 20/05/2008 tarih ve 2008/53 sayılı Onay ile adı geçen şirket nezdinde üçüncü kez araştırma ve inceleme yapılarak 05/09/2008 tarih ve 6 sayılı İnceleme Raporu hazırlanmış, söz konusu rapora istinaden adı geçen şirkete ait 29/08/2007 tarih ve 80 No'lu "Kampanyalı Satış İzin Belgesi" 26/09/2008 tarih ve 2008/87 sayılı onay ile iptal edilerek 07/10/2008 tarih ve 63252 sayılı yazımız ile adı geçen şirkete ve anılan Yönetmelik'in 13 üncü maddesi hükmüne istinaden gerekli işlemlerin yapılması amacıyla 07/10/2008 tarih ve 63252 sayılı yazı ile Ankara Ticaret Odasına bildirilmiş, söz konusu iptal ile ilgili gazete ilanı Ankara Ticaret Odası tarafından Hürriyet Gazetesi'nin 17/11/2008 tarihli Türkiye baskısında ilan edilmiştir.

Ayrıca söz konusu şirket hakkında, 15/07/2008 tarihli onay üzerine Reklam Kurulu tarafından 2008/286 no'lu dosya ile inceleme başlatılmış olup Reklam Kurulu'nun 14.10.2008 tarih ve 157 sayılı toplantı gündemine alınarak şirket hakkında ulusal düzeyde (59.192 YTL) idari para ve anılan reklamları durdurma cezaları verilmesine karar verilmiştir.

Sonuç olarak, adı geçen şirket hakkında Bakanlığımız görev alanına giren mevzuat kapsamında gerekli inceleme ve araştırmalar yapılarak, gerekli idari işlemler tesis edilmiştir.